Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2022-009**	Zaaknummer:	**1145091**
Onderwerp:	**Adviesrecht gemeenteraad onder de Omgevingswet**		
Korte inhoud:	Op 1 juli 2022 treedt naar alle waarschijnlijkheid de Omgevingswet in werking. Voor een soepele overgang naar deze Omgevingswet dient de gemeenteraad vóór de invoeringsdatum een aantal besluiten te nemen. Dit voorstel gaat over het beslispunt 'vaststellen nota 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan'. Dit voorstel kan deels in samenhang met het voorstel 'Verordening Gemeentelijke Adviescommissie Gemeente Nijkerk' (Raadsnummer 2022-004) worden gelezen.		

Datum B&W: 18 januari 2022		Portefeuillehouder:	Wethouder Oosterwijk

Voorstel

De nota 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' d.d. 18 januari 2022 vast te stellen.

Inleiding

Op 1 juli 2022 treedt naar alle waarschijnlijkheid de Omgevingswet in werking. Met deze wet wordt een 26-tal sectorale wetten geheel of gedeeltelijk geïntegreerd tot één wet waarin vrijwel alle regels zijn ondergebracht die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Om te zorgen voor een soepele overgang naar deze nieuwe wet dient er in de organisatie een groot aantal acties tijdig uitgevoerd te zijn. In totaal gaat het om veertien acties (bron VNG, 2019). Voor u geldt dat u voor de invoeringsdatum een zestal besluiten moet nemen, namelijk:

1. aanpassingen in de legesverordening;
2. instellen commissie die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen van een omgevingsvergunning voor een rijksmonument (gemeentelijke adviescommissie);
3. vaststellen lijst met gevallen waarover u een bindend advies wenst te geven aan het college inzake aanvragen om een omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan;
4. het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen voor participatie met behulp van een participatieplan ten behoeve van de beoordeling van participatiemotiveringen van initiatiefnemer(s);
5. vaststellen Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) ter vervanging van de huidige Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Nijkerk;
6. technische aanpassingen in de Algemene plaatselijke verordening (APV), omdat de APV ook regels bevat over de fysieke leefomgeving.

De overige punten liggen voor uitvoering bij het college. Een groot aantal is al uitgevoerd of momenteel volop in voorbereiding.
In dit voorstel stelt het college voor om de nota 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' d.d. 18 januari 2022 vast te stellen.

U bent het bevoegd gezag om voor het gemeentelijk grondgebied het omgevingsplan vast te stellen. Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag aanvragen voor een vergunning te toetsen aan het omgevingsplan en deze te verlenen. Dit geldt ook voor aanvragen die strijdig zijn met het door u vastgestelde omgevingsplan.

Hoewel het college niet de intentie heeft u in alle gevallen te passeren door omgevingsvergunningen in strijd met het omgevingsplan te verlenen heeft de wetgever zelf voorzien in een wettelijke grondslag voor de gemeenteraad om gevallen aan te wijzen waarin u gebruik wenst te maken van uw recht het college een '*bindend advies'* te geven. Het college dient bij dit type aanvragen rekening te houden met het advies dat u geeft.

De grondslag voor het bindend advies is opgenomen in artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet.

Het is om deze reden nodig concrete afspraken te maken in welke gevallen u het college een bindend advies mee wilt geven waarmee het college in de afhandeling van een aanvraag voor een omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan rekening dient te houden. Bijgevoegde nota bevat de categorieën van gevallen waarvoor het college u eerst een bindend advies dient te vragen. In deze nota is rekening gehouden met de uitkomsten uit de 'Consultatie inzake bindend advies' en op de reacties en vragen die tijdens de consultatie op 17 juni 2021 aan de orde zijn gekomen.
De nota waarin het adviesrecht is vastgelegd treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet van kracht is.

Beoogd effect
De vaststelling van de nota 'Adviesrecht Gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' is één van de maatregelen waarmee de gemeente zorgt voor een soepele overgang naar de Omgevingswet per 1 juli 2022.

Argumenten
1. Verklaring van geen bedenkingen vervalt
Op dit moment wordt er gewerkt met de 'Verklaring van geen bedenkingen'. Dit betekent dat het college in de huidige praktijk u om een 'verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) moet vragen, indien sprake is van een aanvraag voor een omgevingsvergunning waarbij moet worden afgeweken van een bestemmingsplan en het college kiest voor de procedure die bekend staat als 'de uitgebreide omgevingsprocedure' conform artikel 2.1 lid 1 onder c jo. artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3º Wabo.
De VVGB van de gemeenteraad is bindend. Indien u besluit geen VVGB af te geven is het college verplicht de omgevingsvergunning te weigeren.
De verklaring van geen bedenkingen vervalt op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Daarvoor in de plaats komt het adviesrecht van de raad voor bepaalde buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Het adviesrecht werkt tegenovergesteld ten opzichte van de VVGB. U dient nu eerst aan te geven voor welke vergunningen voor omgevingsactiviteiten u een bindend adviesrecht aan het college wilt meegeven.

2. Bindend adviesrecht vervangt de VVGB
Bijgaande nota bevat de lijst met activiteiten waarover het college u dient te raadplegen alvorens de aanvraag voor een omgevingsvergunning in behandeling wordt genomen. In de nota is uitvoerig gemotiveerd en onderbouwd voor welke omgevingsactiviteiten u eerst aan zet bent.

3. Oefenen met het bindend adviesrecht

De Omgevingswet treedt mogelijk op 1 juli 2022 in werking. Op dat moment moet duidelijk zijn over welke aanvragen omgevingsvergunningen, die strijdig zijn met het omgevingsplan, u het college wenst te adviseren. In de periode tot 1 juli 2022 wordt er met de vastgestelde nota geoefend door deze naast de aanvragen te leggen teneinde te beoordelen in hoeverre er een noodzaak bestaat u in deze gevallen om een advies te vragen. Het college wil in een aantal gevallen ook de raad hierbij betrekken. Het biedt het college en de raad de gelegenheid te beoordelen of de nota voldoende duidelijkheid en zekerheid geeft om er mee te werken. Nieuwe inzichten kunnen ertoe leiden dat er een aanvullend voorstel aan u wordt voorgelegd met aanpassingen in de nota. Dit actualisatiebesluit is aan uw gemeenteraad.

Kanttekeningen

In zijn algemeenheid is er voor gekozen uw rol in dit stadium wat groter te maken dan op dit moment het geval is met gebruikmaking van de VVGB. Daarvoor is bewust gekozen, omdat onder de Omgevingswet de gemeente beleidsruimte krijgt voortaan niet alleen af te wijken van voorgeschreven bouwhoogtes, bouwmassa, beoogd gebruik enzovoort. De gemeente mag ook afwijken van milieuregels voor geur, geluid, enzovoort. Dit is nu nog niet of nauwelijks mogelijk.

Onder de Omgevingswet wordt de reikwijdte van een afwijking van het omgevingsplan veel groter doordat de regels voor geur, geluid, enzovoort deel gaan uitmaken van het (tijdelijke deel van het) omgevingsplan. Bij de beslissing om wel of niet af te wijken van het omgevingsplan moeten deze onderwerpen dus ook – integraal – worden getoetst en afgewogen. Met een vergunning voor het afwijken van het omgevingsplan kan worden afgeweken van de standaardwaarden die in het tijdelijke deel van het omgevingsplan zijn opgenomen. Bij het bepalen om wel of geen bindend adviesrecht in het leven te roepen, is het dus belangrijk om zich van deze bredere reikwijdte bewust te zijn omdat dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden over onderwerpen die niet alleen nieuw zijn ten opzichte van de Wro; deze keuzes kunnen op vergunningsniveau op termijn ook gevolgen hebben voor de milieuregels in het omgevingsplan.

Zoals tijdens de consultatie ook naar voren is gekomen, is het vooral in de beginperiode een kwestie van aftasten en ervaring opdoen. Dat kan naar de mening van het college op een relatief veilige manier als de raad in het begin niet al te veel uit handen geeft. Dit betreft voornamelijk de zaken die om voornoemde redenen met het aspect milieu samenhangen. Als in de loop van de tijd voldoende vertrouwen bestaat, kan stapsgewijs mogelijk meer uit handen worden gegeven.

Op dit moment is het niet mogelijk een goede inschatting te maken van het aantal verzoeken om advies aan uw raad en daarmee de invloed op de procedure en de capaciteit in de werkorganisatie.

In de huidige situatie kiest het college er vaak voor om de uitgebreide omgevingsprocedure te voeren of om een partieel bestemmingsplan op te stellen waarvoor u uiteindelijk het bevoegd gezag bent.

Eén van de doelen met de Omgevingswet is evenwel vlotter aanvragen om een omgevingsvergunning af te handelen. Er zal om deze reden vaker en eerder gekozen worden voor de buitenplanse procedure, waarbij het college in beginsel het bevoegd gezag is, tenzij u met de vaststelling van deze nota hebt aangegeven eerst het college advies te willen geven. Hoe vaak hiervoor een beroep op u moet worden gedaan is nu nog niet goed in te schatten.

Bovendien is het werken met de Omgevingsplan voor een iedereen nieuw. Er zal gaandeweg jurisprudentie ontstaan waar de gemeente rekening mee dient te houden. De praktijk dient uit te wijzen in hoeverre het systeem afdoende werkt. Er kan aanleiding zijn de nota met regelmaat aan te passen. In ieder geval in 2024 evalueren wij de nieuwe wijze van werken, tenzij er aanleiding is deze evaluatie eerder op te pakken.

Het adviesrecht van de gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan treedt in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Financiën
Met het besluit ‘Adviesrecht van de gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan’ zijn geen financiële consequenties gemoeid.

Communicatie
Er bestaat geen formele verplichting de vaststelling van de nota bekend te maken bij de inwoners in Nijkerk. Onverkort wordt op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt dat u de nota heeft vastgesteld. Zo wordt onder andere, in samenhang met de bekendmaking van de vaststelling van de Verordening Adviescommissie omgevingskwaliteit Gemeente Nijkerk, op de gemeentepagina in de Stad Nijkerk vermeld dat u de nota heeft vastgesteld en toegelicht welke gevolgen deze nieuwe werkwijze kan hebben voor burgers, ondernemers en instanties als er een aanvraag om een omgevingsplanactiviteit wordt ingediend.

Voor het overige start Gemeente Nijkerk in de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet een intern en extern communicatietraject. Op diverse manieren en via diverse kanalen informeren wij onze inwoners, ondernemers en instanties over de invoering van de nieuwe wet.

Vervolg
Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient u nog een aantal andere besluiten te nemen. Deze legt het college tijdig aan uw gemeenteraad ter vaststelling voor.

Bijlagen
1. De nota 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' d.d. 18 januari 2022
2. Bijlage ‘Was – wordt’ lijst instrumenten en bevoegdheden, horend bij Nota Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan, 18 januari 2022

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de loco-secretaris,	de burgemeester,
de heer C.D.H. van Hoeve	de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2022-009

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 18 januari 2022;

gelet op de artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet.

b e s l u i t :

De nota 'Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het omgevingsplan' d.d. 18 januari 2022 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 24 februari 2022,

de griffier,	de voorzitter,
mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN	de heer mr. drs. G.D. RENKEMA